

80-LECIE URODZIN PROF. DR. HAB. JANA GÓRECKIEGO

W ocenie osiągnięć dostojnego Jubilata uwiadacznią się kilka ważnych cech charakteryzujących Jego dorobek naukowy i zawodowy: wysoki stopień intuicji naukowej, pozwalającej zajmować się problemami ważnymi, ścisłe łączenie badań naukowych z wymogami praktyki oraz osobisty udział w zastosowaniu osiągnięć naukowych w praktyce. Równocześnie prof. Jan Górecki przejawia dużą aktywność w życiu nie tylko uczelni, lecz także kraju, ma umiejętność pozyskiwania partnerów do współpracy, zwłaszcza wśród zagranicznych ośrodków naukowych. W każdym sprawnie kierowanym zespole ludzkim ważne jest łączenie w jednej osobie – szefa – profesjonalizmu zawodowego z życzliwością dla ludzi, dyplomacji z dużą kulturą osobistą, wyrażającą się zawsze w wyważonym sposobie zabierania głosu. Takie cechy wyróżniają prof. Góreckiego. Jest on osobistością wyróżniającą się i godną naśladowania.

Stwierdzenia te opieram nie tylko na znajomości dorobku naukowego prof. Jana Góreckiego, ale także na osobistej znajomości, która zaczęła się od mojego uczestnictwa jako studenta SGGW w seminarium magisterskim, jakie w tym czasie dr Jan Górecki prowadził na Wydziale Ekonomiczno-Rolnym w Katedrze Ekonomiki i Organizacji Gospodarstw Rolniczych SGGW. Jego osobowość, dyskusje z nim, niewyczuwalny często dystans dzielący studenta od nauczyciela akademickiego – to wszystko wywarło duży wpływ na dalszy kierunek moich zainteresowań. Nie ulega też wątpliwości, iż to, że na wiele lat związałem się z ruchem ludowym podyktowane było chęcią naśladowania swego nauczyciela, były to bowiem popaździernikowe lata, kiedy nam – wówczas – młodym wydawało się, że polityka to działalność służąca dobru społecznemu, tym bardziej w partii, której korzenie były ściśle związane ze wsią.

Profesor Jan Górecki urodził się w 1934 roku w rodzinie chłopskiej, na ziemi rawskiej. Studia wyższe ukończył w 1956 roku na SGGW i od tego czasu olbrzymia część Jego życia zawodowego związana jest z tą uczelnią. Ostatnio Jego Alma Mater wynagrodziła mu ten trud nadaniem tytułu Honorowego Doktora SGGW.

W dorobku swym Profesor posiada ponad 250 opublikowanych w Polsce i innych krajach prac, kilka książek, podręczników i skryptów. Jednak nie liczba publikacji decyduje o dorobku uczonego, ale ich wartość merytoryczna. Wieloletnie zainteresowania prof. Góreckiego zagadnieniem tzw. czynnika ludzkiego w rolnictwie są nadal ważne i aktualne. Przez ponad 10 lat uczestniczył aktywnie w pracach Sekcji Agronomii Społecznej Komitetu Ekonomiki Rolnictwa PAN, współpracuje blisko z prof. Juliuszem Poniatowskim. Działalność sekcji polegała na inicjowaniu i koordynowaniu badań w dziedzinie szeroko pojętej problematyki czynnika ludzkiego i społecznego w rolnictwie. Jako doktorant PAN uczestniczyłem, w latach 1964–1971, w seminariach organizowanych przez prof. Jana Góreckiego. Były to zawsze fascynujące dyskusje, przy wypełnionej po brzegi sali, gromadzące wiele ówczesnie znanych osobowości świata nauki i polityki, a zwłaszcza młodych pracowników nauki.

Równoległym, drugim nurtem badawczym, jaki przewija się w publikacjach prof. Jana Góreckiego, ściśle związanym z rolą czynnika ludzkiego, jest problematyka szeroko rozumianej oświaty rolniczej.

Trzecim zasadniczym nurtem zainteresowań prof. Jana Góreckiego, uwidaczniającym się wyraźnie w Jego dorobku naukowym, organizacyjnym i dydaktycznym, jest problematyka międzynarodowych badań porównawczych. Profesor położył niewątpliwie zasługi w rozwoju tej dziedziny, która w tym okresie stała się nową dziedziną wiedzy w Polsce, a w kierowanej przez profesora Katedrze Rolnictwa Światowego wykształciły się nowe kadry naukowe, wypracowano w niej zarówno specyficzne metody badawcze, jak i rozwinięto liczne badania, a także wyodrębniono nowy kierunek dydaktyki w SGGW oraz rozpoczęto na szeroką skalę działalność upowszechnieniową. W Katedrze Rolnictwa Światowego, pod Jego redakcją, powstał pierwszy w Polsce skrypt *Gospodarka rolno-żywnościowa świata*. Na kilku Wydziałach SGGW prowadzone były zajęcia z przedmiotu: *Ekonomika Rolnictwa Światowego*.

Przez pięć lat Profesor koordynował temat resortowy „Tendencje rozwojowe rolnictwa na świecie i ich związek z gospodarką rolno-żywnościową Polski”, w którym uczestniczyło ok. 150 osób i kilkanaście placówek naukowych.

W roku 1983 Jan Górecki otrzymuje tytuł profesora nadzwyczajnego, a w roku 1990 tytuł profesora zwyczajnego nauk ekonomicznych.

W dorobku prof. Jana Góreckiego nie sposób pominąć Jego działalności w międzynarodowych organizacjach i stowarzyszeniach. W latach 1974–1979 pracował w Sekretariacie Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa ONZ (FAO) w Rzymie, w Departamencie Polityki Społeczno-Ekonomicznej w Wydziale Szkolnictwa i Oświaty Rolniczej, a potem – w latach 1980–1990 – był konsultantem i kierownikiem projektów FAO realizowanych w różnych krajach.

W 1988 roku Królewska Szwedzka Akademia Nauk Rolniczych i Leśnych powołuje prof. Jana Góreckiego na swego członka zagranicznego. Był też w latach 1985–1990 członkiem kolegium redakcyjnego *Agricultural Economics* – organu International Association of Agricultural Economists (IAAE). W latach 1997–2001

prof. Jan Górecki pełnił funkcję polskiego ambasadora w Królestwie Danii, co przypadło na ważny okres związany z naszymi przygotowaniem do akcesji w NATO i Unii Europejskiej.

Oprócz dużej aktywności na forum międzynarodowym Jan Górecki ma także znaczące osiągnięcia w kraju, w pracy w wielu organizacjach, kolegiach redakcyjnych, radach naukowych, radach doradczych, fundacjach itd. Na przykład w latach 1991–1996 był przewodniczącym Rady ds. Wsi i Rolnictwa przy Kancelarii Prezydenta RP Lecha Wałęsy, był członkiem Rady Gospodarki Żywnościowej, w której kierował zespołami opracowującymi Program Osadnictwa Rolniczego i Program Oświaty i Nauki Rolniczej. W latach 1985–1995 był członkiem Kościelnego Komitetu Rolnego przy Sekretariacie Episkopatu Polski oraz Rady Nadzorczej Kościelnej Fundacji Pomocy Zaopatrzenia Wsi w Wodę. Był członkiem Rady FDPA, członkiem i przewodniczącym polsko-amerykańskiej Komisji Fulbrighta oraz członkiem Rady Nadzorczej Telewizji Polskiej. Od 10 lat pracuje w IRWiR PAN, kierując przez długi czas pracami kolegium redakcyjnego kwartalnika *Wieś i Rolnictwo*.

Profesor Jan Górecki położył ogromny wkład w rozwój SGGW. Jako Prorektor ds. Rozwoju i Współpracy z Zagranicą (w latach 1984–1987), i przez dwie kadencje, już jako Rektor SGGW (w latach 1990–1996), położył podwaliny pod dzisiejsze inwestycje SGGW, ponieważ w porę zadbał o to, aby SGGW stała się formalnym i prawnym właścicielem posiadanego majątku w Wilanowie i na Ursynowie oraz we wszystkich zakładach doświadczalnych SGGW. Profesor Jan Górecki przywiązywał szczególne znaczenie do wieloletniej wizji rozwoju SGGW, zarówno w zakresie rozbudowy i koncentracji uczelni na Ursynowie, jak i reformowania jej działalności dydaktycznej oraz promowania jej na zewnątrz, poprzez tworzenie nowych jednostek, studiów międzywydziałowych i nowych kierunków studiów.

Na zakończenie chciałbym jeszcze wspomnieć o dorobku dydaktycznym i wychowawczym prof. Jana Góreckiego. Profesor, mimo że wiele lat spędził poza granicami kraju, jest promotorem siedmiu zakończonych i wielu rozpoczętych, ale przekazanych innym promotorom, prac doktorskich i ponad 100 prac magisterskich, utworzył specjalizację magisterską z zakresu Ekonomiki Rolnictwa Światowego.

Profesor Jan Górecki jest osobą powszechnie znaną i szanowaną w środowisku naukowym, zarówno w Polsce, jak i za granicą. Stało się to za sprawą Jego znacznego dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, którego tylko niektóre dziedziny udało mi się wymienić. W uznaniu Jego zasług otrzymał wiele nagród i odznaczeń polskich oraz zagranicznych, w tym m.in. Krzyż Komandorski RP, Krzyż Komandorski Królestwa Danii oraz Prymasowski Złoty Medal „Zasłużonemu dla Kościoła i Narodu”.

Obserwując od wielu lat karierę zawodową prof. Jana Góreckiego, Jego życie rodzinne, jestem przekonany, że korzenie Jego sukcesów wyrastają z domu rodzinnego i z tego, co przekazali Mu Jego rodzice. Jego ojciec, Piotr, wykształcony, światły rolnik i społecznik, który mimo kłopotów zdrowotnych powstałych w wyniku ochotniczego udziału w I wojnie światowej i wojnie roku 1920 oraz prześladowań doznanych w latach 50. XX wieku, był aktywnym, powszechnie znanym i szanowanym liderem lokalnym.

Intensywną pracę i dorobek prof. J. Góreckiego wspiera Jego małżonka Ulla, która do ich wspólnego społecznego rodowodu i tradycji środowiska wiejskiego wnio-

sła skandynawską kulturę, szacunek dla wiedzy i solidnej pracy. Państwo Górecy wychowali i wykształcili trójkę dzieci, wychowujących kolejne pokolenie – dziewięcioro wnuków.

Zacząłem i pragnę zakończyć wątkiem osobistym. Przez ponad 40 lat miałem ten zaszczyt, że Profesor Jan Górecki był moim nauczycielem, szefem i przyjacielem. Posiadania takiego przełożonego i kolegi pragnę życzyć każdemu. W imieniu swoim i pracowników IRWiR PAN dziękuję Panu Profesorowi za dotychczasowe dokonania, znaczący wkład w rozwój naszego kwartalnika *Wieś i Rolnictwo*, życzę zdrowia i dalszych owocnych lat pracy w naszym Instytucie.

Panie Profesorze, liczymy dalej na Pana pomoc, wyważone zawsze sądy i opinie, duże poczucie humoru, które – jak sięgnę pamięcią – zawsze Panu towarzyszyło.

Marek Kłodziński